

De «SEMSE» kroniek

SPECIALE EDITIE

6de jaargang

2940 ZEMST

TIJDSCHRIFT.

augustus 1990

DE SEMSE opgericht in 1985.

Wens je meer informatie over onze werking...
of nog beter wens je lid te worden, neem
dan contact met één van volgende bestuurs-
leden :

Van Eyken Norbert, voorzitter
Hoogstraat, 127 2940 Zemst (tel: 015/61.65.67)

Van Vaerenbergh Georges, ondervoorzitter
Leiweg, 30 1840 Zemst (Tel: 015/61.25.98)

Vanderbeken Colette, penningmeester-secretaris
Vredelaan, 48 2958 Zemst (Tel: 015/61.22.18)

Verdoodt Freddy, Pers-publiek verantwoordelijke
Leuvensesteenweg, 131 1800 Vilvoorde (Tel: 02/252.44.16)

Paul De Boeck, Cafeteria verantwoordelijke
Stijn Streuvelsstraat, 92 1840 Zemst (Tel: 015/61.28.08)

Gerda De Smet, Redactie - Tijdschrift
Saliestraat, 13 2959 Zemst (Tel: 015/61.04.33)

Ton Kardux - Zemst (Eppegem)

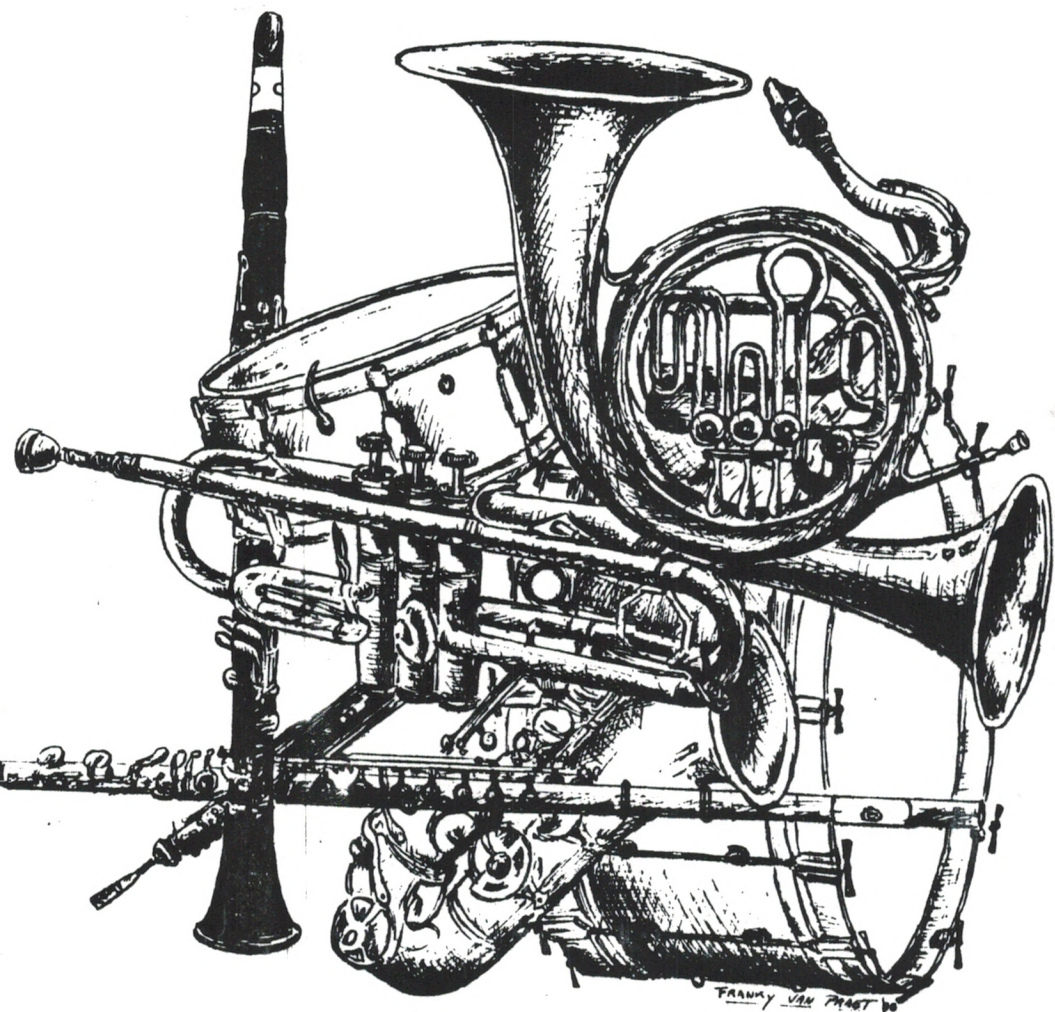
Gustaaf Floridor - Zemst (Hofstade)

Walter De Blander - Zemst (Eppegem)

André Vandermeiren - Zemst (Eppegem)

Louis Van Relegem - Zemst

§§§§§§§§§§§§§§§§

Voorwoord .

ONZE FANFARES EN HARMONIEN TE ZEMST.

Een dorp of gemeente zonder muziekvereniging zou dat kunnen bestaan?

Sinds jaren musiceert onder elke kerktoren een fanfare of harmonie.

Voor de fusies van de gemeenten was en is dit hier bij ons gebleven.

Er zijn 6 kerktorens en er zijn 6 muziekverenigingen.

- Eeuwigt Koninklijke Harmonie Sint Hubertus*
- Eppegem Koninklijke Fanfare Hoop in de Toekomst*
- Hofstade Harmonie De Ware Vrienden*
- Weerde Koninklijke Harmonie Sint Martinus*
- Zemst-Centrum Koninklijke Harmonie Sint Petrus*
- Zemst-Laar Koninklijke Fanfare Willen is Kunnen*

De oudste vereniging is de Koninklijke Harmonie Sint Hubertus (+175) en de jongste onder hen de Harmonie De Ware Vrienden (-50).

Al deze verenigingen dragen in hun vlag het muzikale symbool van "Met de muziek voor vriendschap, vreugde en vrede".

Op nationaal vlak zijn de harmoniën of fanfares aangesloten bij ofwel Fedekam ofwel het Muziekverbond van België.

Sinds de fusies werden er kontakten gelegd en worden er regelmatig bijeenkomsten georganiseerd en ontstond het overlegcomité van de Zemstse muziekverenigingen.

Het overlegcomité heeft als taak de samenwerking

tussen de 6 muziekverenigingen te stimuleren, gedachtenwisseling over het wel en wee, initiatieven ondersteunen, programma's opmaken en zo vele zaken. Jaarlijks komt een vereniging in aanmerking voor de organisatie van het "Fusieconcert Zemst". In 1990 was de laatste aan beurt, zodat deze activiteit de volledige cyclus voorbij is. Alle muziekvereniging verlenen gratis hun medewerking aan dit fusieconcert.

Het musiceren is voor de muzikanten een hobby of vrijetijdsbesteding. Hiermede houden de bestuursleden en dirigenten rekening mee bij het voeren van een beleid, het opleggen van aangepaste muziek. Aan de muzikanten wordt gevraagd om zoveel mogelijk deel te nemen aan de wekelijkse herhalingen zodat de uitvoeringen op concerten, festivals en muziekavonden optimaal kunnen gebracht worden. In iedere muziekvereniging bestaat een eigen muziekonderricht voor jongeren en ouderen. Deze lessen worden praktisch meestal gegeven door eigen mensen. Meer en meer mensen voelen zich aangetrokken om in hun vrije tijd muziek te leren en te volgen. Dat het "muziekleren" niet gemakkelijk is, moeten velen reeds ondervonden hebben. Het is een kwestie van doorzetten, te leren en het graag doen.

Dat koken geld kost zullen alle voorzitters, penningmeesters en bestuursleden zeer goed weten. Daarom is het nodig dat in elke muziekvereniging een goed financieel beleid nodig is.

De goeie tijd dat praktisch ieder muzikant zijn instrument kocht is voorbij. Steeds meer en meer doet men beroep op de financiën van de vereniging en de instrumenten zijn duur, zeer duur.

Al onze Zemstse muziekverenigingen zijn op goeie weg, doen mee aan tornooien, bemoedigen en sporen hun jonge muzikanten aan tot deelname aan wedstrijden enz., , .

Moge zij deze weg blijven bewandelen in VRIENDSCHAP - VREUGDE - VREDE.

Louis Van Roost.

Koninklijke Harmonie SINT HUBERTUS

Elewijt

Omdat de tijd haast zichzelf voorbijhoft en velen onder ons daardoor in hun dagelijks levensritme meegesleurd worden, hebben wij het moeilijk een gebeurtenis in de tijd te situeren.

Wanneer wij over het verleden spreken - en dat is voor ietwat ouderen dan duidelijk bedoeld als "voor den oorlog", dan spreken wij altijd over de goeie oude tijd. Wat die goeie oude tijd eigenlijk inhield vertellen wij er nooit bij, zeker als het gaat over de tijd van 175 jaar geleden.

Het is geenszins mijn bedoeling U een les in geschiedenis te geven. Toch kan ik niet nalaten U even te beschrijven hoe het er 175 jaar geleden aan toeging.

1814 ; de legers van de geallieerden verjagen uit de Verenigde Staten van België de legers van Napoleon de Grote. Diezelfde Verenigde Staten van België komen evenwel onder het voogdijschap van de Nederlandse Koning Willem I.

In die periode is Elewijt nog altijd het beroemde bedevaartsoord waar Sint Huybrecht wordt aanroepen tegen de razernij. De broederschap telt nog meer dan 10.000 in leven zijnde leden. Op het Steen woont niemand, want de beroemde architect Dewez is na het bouwen van de Stadsgevangenis van Vilvoorde opnieuw naar Brussel verhuisd. De parochie heeft officieel geen pastoor. De titularis ging weg in 1813 en de opvolger werd pas in 1815 benoemd.

1814 ; de kerk is veel kleiner dan nu want het is pas in 1846 dat de plannen voor de verruiming ontworpen worden.

Door de St. Hubertusverering is Elewijt een dorp dat leeft. Tussen de kerk en de Dries zijn er vele eethuizen om de hongerige bedevaarders te spijzen en rond de kerk zijn er afspanningen die "In Sint Huybrecht", "In den Hert", of "In de Valk" heten. Met zekerheid kan gezegd worden dat het verenigingsleven in Elewijt eveneens ontwikkeld is. Er bestaat

een bloeiende St. Sebastiaansgilde waarvan de oorsprong teruggaat tot 1565.

Er is ook een St. Hubertusgilde. Dit is een gilde van boogschutters die in 1742 was opgericht door Mevrouw De Marselaer, barones van Perk en Elewijt. Opgeheven tijdens de Frans bezettingsperiode werd de St. Hubertusgilde evenwel wederopgericht overeenkomstig de bepalingen van een nieuw reglement van 3 november 1814. Tijdens diezelfde periode waarin de burgers opnieuw gebruik konden maken van het democratisch recht op vereniging, wordt ook een muziekmaatschappij opgericht. Ook in een aantal Vlaamse dorpen en gemeenten gebeurt dit. De invloed van de Sint Sebastiaansgilden is daar niet vreemd aan.

Helaas is het archief van de Koninklijke Harmonie SINT HUBERTUS tijdens de eerste wereldoorlog verloren gegaan. Daardoor is de juiste stichtingsdatum niet te achterhalen, evenmin de personen die bij de oprichting van de Harmonie betrokken waren.

Grasduinend in wat ondermeer Jos Lauwers over de Elewijtse geschiedenis schreef, hebben wij geleerd dat notaris De Coster in het Elewijtse verenigingsleven een spilfiguur was. Hij was de hoofdman van de St. Sebastiaansgilde en vandaar is het niet ondenkbaar dat deze man een vinger, of beter gezegd een pluim, inkt, papier en wellicht ook centen heeft gehad in de oprichting van de Harmonie.

Sinds die tijd is er veel water door de Barebeek naar de Dijle gevloeid.

Wijzigingen in het maatschappijbeeld, veranderingen in het denken, doen en laten van de mens beïnvloeden ontegensprekelijk ook het verenigingsleven. Dit is een gegeven van alle tijden.

Vele Elewijtse gezinnen kwamen vorige eeuw nog aan de kost met de landbouw of met een ambachtelijk beroep. Wie evenwel een beroep uitoefende dat de concurrentie met de opgang komende industrialisering niet kon doorstaan, moest naar de fabriek.

Uiteraard buiten Elewijt. Gevolg ; een totaal andere levenswijze, lange arbeidsdagen, weinig vrije tijd om zich met andere zaken dan het werk en het gezin bezig te houden. Voor een buitenshuiswerkende muzikant was er beslist veel moed nodig om 's avonds nog op te trekken naar een repetitie, laat staan om thuis zijn partituur in te oefenen. De vorige eeuw is zeer turbulent geweest. Niet alleen de industrialisering maar ook de onafhankelijkheid van België en de latere politieke en sociale strubbelingen hebben een stempel gedrukt op de samenleving.

Het is in de periode vol veranderingen dat onze Harmonie haar eerste 80 levensjaren heeft doorgebracht. Hoe het er precies is aan toe gegaan moeten wij gissen want ik zei het reeds, het archief is verdwenen. Het zal wel zo zijn dat tot in 1846 de Harmonie tal van plechtigheden heeft opgeluisterd in verband met de St. Hubertusviering. Tweede Pinksterdag was immers een grote bedevaartsdag terwijl op het feest van St. Hubertus, namelijk op 3 november, de pelgrims opnieuw naar Elewijt kwamen afgezakt. Aan bedevaarten werden meestal kermissen gekoppeld. Wellicht werd in die tijd begonnen met de concerten op de maandag van novemberkermis. Een feit is dat de Harmonie, wellicht met hoogten en laagten langzaam aan op haar eeuwfeest is afgestevend in 1914. Over dat eeuwfeest bestaat nog een reuzeaaffiche die ingekaderd als een relikwie aan een wand prijkt van het huidige Harmonielokaal "In de Hert". Ze hebben het toen niet aan hun hert laten komen want niet minder dan 52 muziekmaatschappijen stapten mee op in de feeststoet terwijl op elke hoek van het dorp een kiosk was opgesteld waarop doorlopend concerten werden uitgevoerd. Financieel was het allemaal mogelijk. Dit blijkt uit het kasboek, en dit is meteen het oudste beschikbare archiefstuk. De noties in het kasboek beginnen met het teerfeest van 27 en 28 januari 1908. Sinds altijd is het een traditie in onze Harmonie dat er "geteerd" wordt op de laatste zaterdag en zondag van januari. Dus ook dit

jaar. Wie harop durft te denken over het herleiden van deze feestelijke gebeurtenis tot 1 dag wordt door de boze blikken van een ruime meerderheid tot andere gevoelens gebracht.

De periode tussen de twee wereldoorlogen is eigenlijk een rimpelloze geweest. Het ene jaar al wat beter dan het andere. De harmonie zij speelde en leefde voort.

Na de tweede wereldoorlog volgde een periode van zeer grote bloei. Het aantal muzikanten steeg fors en bij de teerfeesten zat de zaal "In den Prins" afgeladen vol, ja zelfs het podium was volledig gevuld met feestvierenden. En plots is er de mot in gekomen. Ik zei het reeds, wijzigingen in het maatschappijbeeld beïnvloedden ook het verenigingsleven. De gouden zestiger jaren lieten zich gevoelen. De volledige doorbraak van de televisie, de stijgende welvaart en het daarmee gepaard gaande groeiende egoïsme en onverschilligheid, waren in Vlaanderen dooddoeners voor het verenigingsleven. Onze Harmonie heeft daarop geen uitzondering gemaakt. Het was de tijd dat soms 10 muzikanten op een repetitie verschenen. Met 18 of 20 aan de lessenaar zitten voor een uitvoering was niets abnormaals. Het was de tijd dat de zo begeerde en goed bijgewoonde concerten op de maandag van novemberkermis ten dode werden opgeschreven.

Het was de tijd dat moest gedacht worden aan de viering van het 150 jarig bestaan.

1964 stond voor de deur. Toen wij werden aangezocht een feestcomité op te richten en te leiden had het enthousiasme in de harmonierangen plaats gemaakt voor twijfel. Spreekwoorden hebben hun waarde - al is het maar om ze te gebruiken in een toespraak - maar als de nood het hoogst is, ja U weet het... de redding is dan nabij.

Ongelooflijk maar waar, van bij de start van de feestelijkheden "In de Prins" tot bij het slot van het toenmalige F.C. Elewijt of rood-geel, kon er worden gerekend op een buitengewone medewerking van velen alsook op een grote publieke belangstelling.

1964 is de aanloop geworden naar een nieuwe heropleving van onze Harmonie. Maar na verloop van tijd, bijbels gezegd, na de 7 vettere jaren doken opnieuw de magere op. In het bestuur kwam er een aflossing van de wacht. Bij de muzikanten was er weinig of geen uitzicht op aanvulling van jonge krachten. In vele jonge gezinnen was er de groeiende trend, namelijk dat de kinderen werden gestimuleerd tot culturele activiteiten. Zowel de balletschool als de muziekakademie waren in. Een positief gegeven uiteraard. Maar de stap van het muziekonderricht naar de Harmonie.... neen, die stap was te groot. De Harmonie, was dat cultuur of behoorde deze tot de folklore van het dorp?

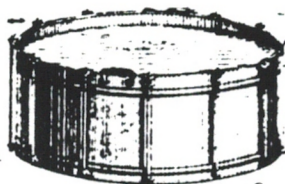
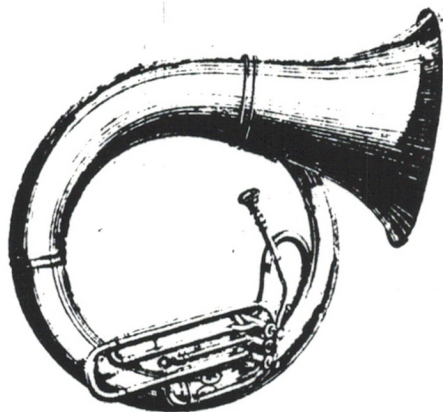
De verjongde bestuursploeg van de Harmonie heeft die problematiek destijds zeer goed aangevoeld en hard gezocht naar een haalbaar plan om de aantrekkingskracht bij de jongeren en uiteraard ook bij hun ouders aanmerkelijk te vergroten. Wij zullen niet uitwijden over de vele, vele huisbezoeken die gedaan werden, wij zullen het niet hebben over de honderden uren vrije tijd die door muzikanten in de Harmonie zelf werden gespendeerd aan het opleiden van kandidaat-jonge muzikanten. Wij zullen het ook niet hebben over de vele activiteiten die werden georganiseerd om meer zaad in het spreekwoordelijke bakje te krijgen. De ouwe toon werd overboord gegooid en nieuwe instrumenten werden aangekocht. In 1978 werd een verbroedering met de Musikverein uit Hilleshem-Duitsland tot stand gebracht; verbroedering die inmiddels is uitgegroeid tot stevige vriendschapsbanden, ook tussen families onderling.

Er is heel wat gebeurd, Het belangrijkste is dat het gebeurd is en dat het bovendien ook is gelukt. Het resultaat van vele jaren werk en vooral erin geloven dat het kon, hebben wij gezien en gehoord. En dat verdient meer dan onze lof en waardering. In dat grote verjongingsproces zijn de oudere muzikanten trouw gebleven. Zij hebben hun kennis en ervaring graag ten dienste gesteld van de

jeugd. En toen die jeugd er behoefte aan had een jeugdensemble te vormen waren diezelfde ouderen, die mee een slagje kwamen slaan of een noot hielpen blazen uit een instrument dat bij de jongeren niet bespeeld werd.

Bert Van Horenbeek

Elwijt, 8 januari 1989,

Koninklijke Fanfare

HOOP IN DE TOEKOMST

Eppegem

100 jaar "HOOP IN DE TOEKOMST" betekent 100 jaar sociaal-culturele geschiedenis van onze gemeente Eppegem. Inderdaad een vereniging wier bestaan zo innig verbonden is met het wel en wee van de gemeenschap waarin zij leeft, wordt daarom alleen al de barometer die goede en minder goede tijden nauwkeurig weerspiegelt.

We schrijven 1885. Toneelspelen zat de Eppegemmers toen al diep in het bloed en enkele tooneelliefhebbers uit die dagen stichtten een nieuwe toneelkring onder de benaming "Hoop in de toekomst". De kring groeide en bloeide onder het bestuur van "Statieoverste" Tobback. Niet alleen het gewone toneelrepertorium maar ook operettes maakten stevast deel uit van de programmatie en deden de behoefte aan muzikale begeleiding ontstaan. Daarvoor werd dan beroep gedaan op muzikanten uit Zemst en/of Eeuwij waar muziekmaatschappijen reeds een bloeiend bestaan kenden. Deze toestand van afhankelijkheid werd gevoeld als een rem op de eigen ontwikkeling en na zorgvuldige voorbereiding werd in 1889 besloten tot de oprichting van een eigen muziekmaatschappij. De gemeentelijke overheid en de best ingezetenen verleenden hun volle steun en na veel wikken en wegen werd het voorstel aanvaard. De fanfarenmaatschappij werd gesticht onder de titel "HOOP IN DE TOEKOMST" onder het erevoorzitterschap van Ridder Powis de Tenbossche toenmalig burgemeester van de gemeente.

De heer Jan Binst werd voorzitter, Frans Van Hamme, ondervoorzitter, Jozef Wouters, secretaris en August Tobback, schatbewaarder. Bliksemsnel verspreidde zich het nieuws in de gemeente en weldra hoden zich een vijftigtal leden aan voor het bestuderen van notenleer. Arm en rijk, jong en oud, iedereen was gestoken door het heilig vuur.

Dagelijks rommelde de kamer van de Oude Zwaan van 't solfègiëren der lessen en menige oorveeg werd uitgedeeld aan diegenen wiens oefening niet vlot van de hand liep. Deze oefeningen stonden onder de leiding van Joannes Meulemans van wie de bestuursleden uit die tijd getuigden dat hij een karaktervol man was gestaafd met een ijzeren wil aan wie de bloei van de jonge fanfare te danken was.

Na ruim een jaar gesolfègieerd te hebben smolt het getal muzikanten tot een twintigtal. Het grote probleem bestond er nu in de nodige fondsen te verzamelen om instrumenten aan te kopen. Het grootste gedeelte van de bevolking werkte in die tijd in de landbouw waar crisis heerste. Toch getroostte iedereen zich tot grote opofferingen en de meeste muzikanten kochten hun eigen instrument. Voorzitter Jan Binst sprong in de bres om eventuele moeilijkheden mee op te lossen. De dag dat de instrumenten geleverd werden, was een echte kermisdag in Eppegem. De Oude Zwaan deed gouden zaken.

En toen togen ze aan 't werk. Overal op alle hoeken van de gemeente werd geleerd. 't Was een geronk en een gebloas alle avonden. De nieuwbakken muzikanten genoten van de repetities die telkens uitgroeiden tot een gezellig samenzijn.

Na alles gedurende maanden geleerd te hebben, voerden men op een avond samen een eenvoudig muziekstukje uit. Iedereen was ervan op de hoogte. Gans Eppegem was te been. Oud en jong, klein en groot scharden zich rond de kastanjeboom om de grootste gebeurtenis te komen meevieren. De verslaggever uit die dagen schrijft hierover : " 't Was te vergelijken met de voorbijsnelling van de eerste trein".

Als eerbetoon aan de stichters van onze fanfare geven wij hier de namen van de muzikanten van het eerste uur. Jan Verlooy, Joannes Verlooy, Edouard Beukelaers, Jan Beukelaers, Edouard Nees, Constant Nees, Jozef Janssens, Corneel Janssen, Karel Walschaerts, Guillaume Walschaerts, Hendrik Van Rode, Constant De Wit,

Jozef Wouters, Jan-Baptist Symons, Jozef Symons, Constant Nees (de smid), Joannes Tuybaerts, Frans Van Steenwinkel, Joannes Binst, Frans Binst, Jan Loos, Frans Loos, Karel Van Humbeek en Antoon Nees.

Wij brengen hier nogmaals hulde aan deze baanbrekers, pioniers van het oude Epepegem. Zij hebben de fundamenten gelegd van een rijke traditie. Om hen te herdanken werd naar aanleiding van het vijftigjarig jubileum een stapmars getoonzet die door de toenmalige voorzitter, Fons Nees, "Epepeghems Pioniers" betiteld werd. Enkele jaren later besloot men een vaandel aan te kopen te Sint-Niklaas. Dit werd mogelijk door de tussenkomst van de heer Baron de Roye de Wichem. De vlag werd ingehuldigd in 1899 en te dier gelegenheid werd een festival ingericht.

Langzamerhand groeide de fanfare uit tot de bijzonderste maatschappij van 't dorp waar volgens de archieven : rijk en arm zich versmolten in een vriendenband, wars van haat en nijd. Iedereen snakte naar 't jaarlijks teerfeest, maanden op voorhand werd er over gesproken en voor gespaard, Strikken en bloemen werden aangekocht. Het teerfeest van de fanfare was immers het enige winterfeest dat men in die goede oude tijd kende.

De maatschappij was in volle bloei toen in het jaar 1911, door verschillende omstandigheden, het scheepje dreigde te zinken. Er werd een nieuw bestuur gekozen om het tegen kletsende baren te beschermen. De heer Van Steenwinkel, toenmalig burgemeester en Alfons Nees, schoolhoofd, werden respectievelijk voorzitter en ondervoorzitter.

Stilaan kwam er weer leven in de brouwerij en de eerste wereldoorlog vond de maatschappij in volle bloei.

De fanfare onderging echter het lot van gans de Epepegemse gemeenschap : al de instrumenten en het prachtige vaandel werden vernield of gestolen. De tuba van Frans Van Steenwinkel was het enige instrument dat de slag overleefde.

Het bloed kruipt waar het niet gaan kan en reeds in maart 1919 stak de fanfare met hernieuwde moed van wal. Houten instrumenten kwamen de koperen aanvullen en de fanfare werd "harmonie".

Deze vernieuwde start werd vooral mogelijk gemaakt door de Baron de Roye de Wichem die niet alleen de aankoop van de instrumenten maar ook een nieuw vaandel financierde. Dit prachtige kunstwerk werd ingehuldigd in 1922 samen met het vaandel van de Ballingen van Soltau en deed bijna 50 jaar dienst tot het in 1971 vervangen werd door het huidige nieuwe vaandel.

Toch moest de maatschappij 7000 fr schulden maken en het duurde tot 1922 voor er opnieuw kon geteerd worden in de zaal van Jan Cromboom. Het menu voorzag een portie stoofcarbonade per lid.

Onder de leiding van Charles Coel herbloeiende de harmonie tot ze 54 leden telde. Overal in het omringende werden prachtige gastconcerten gegeven.

Zo dobberde het scheepje rustig voort tot halfweg de jaren dertig de politieke tegenstellingen in Eppegem tussen het katholieke blok en het V.N.V. ook dwars door de rangen van de harmonie spleten. Elf van de beste muzikanten sloten aan bij een afgesplitste fanfare die zich rekende tot het V.N.V. De dynamiek langs weerszijden was echter geweldig en de beide verenigingen kenden grote bloei tot na de oorlog de tweede fanfare van de scène verdween.

1939, De harmonie bestaat 50 jaar, Of er gefeest werd. Meer dan 30 zustermaatschappijen nemen deel aan het muziekfestival en de toenmalige dirigent Jefke Calwaerts vereeuwigde dit gebeuren met het toonzetten van een mars "Epeghems Pioniers".

In het jaar 1940 trof het oorlogsgeweld opnieuw onze harmonie. De instrumenten werden zorgvuldig weggeborgen gedurende vier lange oorlogsjaren. Maar toen in september 1944 de geallieerde legers Eppegem kwamen bevrijden, kwamen dezelfde dag nog al

de instrumenten terug te voorschijn en in triomf stapte de harmonie aan het hoofd van een kleine bevrijdingsstoet door de gemeente. In een mum van tijd herwon "Hoop in de toekomst" zijn oude glorie.

In 1946 is de harmonie in rouw. Voorzitter Alfons Nees is overleden. Men hem verliest niet alleen de fanfare maar gans de Epegemse gemeenschap haar sterkste leider.

Burgemeester Van Steenwinckel werd voorzitter en met hem viert de fanfare haar zestigjarig bestaan. De jaren vijftig waren moeilijke jaren. De jeugd zat in de greep van het moderne amusement en de sportbeoefening.

Voorzitter-Burgemeester Frans Van Steenwinckel overlijdt in 1959 en het voorzitterschap gaat over in de handen van Jos Verlooy.

De fanfare gedijdt gedurende de jaren van zijn voorzitterschap in rustige werkzaamheid onder de muzikale leiding van René Van Tist De Bie. Sinds de tweede wereldoorlog al had deze naarstige werker de dirigeerstok in handen. René overlijdt in 1969. De fanfare treurt en speelt een ontroerend afscheidsconcert.

De viering van 100 jaar "Hoop in de Toekomst" is tegelijkertijd ook de viering van Staf Mathijs. Inderdaad sinds 1969 kent de fanfare onder zijn leiding een nieuwe bloei.

Staf, uw grote verdienste als dirigent heeft er altijd in bestaan dat U met kalme vasthoudendheid ernaar bent blijven streven de kwaliteit van de muziek voortdurend te verbeteren. Het gemakkelijk succes hebt U nooit nagestreefd en de resultaten van uw werk zijn niet uitgebleven. Jaar na jaar heeft de maatschappij onder uw leiding deelgenomen aan het provinciaal tornooi en in 1976 en 1978 heeft U de fanfare naar de eerste klasse gevoerd.

Daar heeft ze zich sindsdien gehandhaaft.

Geen concert werd de laatste jaren gegeven zonder dat telkens de naam van een andere steunpilaar van onze

fanfare vernoemd. Rik Dehaes, onze bugel-solo is muzikant in hart en nieren en de zeer mooie werken die hij voor "Hoop in de Toekomst" heeft gecomponeerd zijn op de vingers van twee handen niet meer te tellen.

In 1974 wordt burgemeester Kamiel De Block de nieuwe voorzitter in opvolging van Jos Verlooy. Twee jaar later wordt hij echter onder grote belangstelling ten grave gedragen.

Georges Thyaerts die al tientallen jaren als secretaris en ondervoorzitter de fanfare aan zijn hart gekoesterd had, wordt de nieuwe voorzitter. Georges was één van diegenen van wie mag getuigd worden dat de fanfare wenzelijk deel van zijn leven is geweest. Ook van hem hebben wij echter al te vroeg in 1984 moeten afscheid nemen.

Vandaag staat onze fanfare onder leiding van ons aller François Verstraeten. Onopvallend bijna weet hij door een uitstekend contact met zijn vrienden-muzikanten medebestuurders het schip in de juiste koers te houden.

Indien onze fanfare het vandaag zo goed stelt is dat in grote mate ook te danken aan de dynamische jeudpolitiek die sinds tien jaar gevoerd wordt.

Juist zoals ten tijde van de pioniers van de De Oude Zwaan wordt er nog steeds elke woensdagnamiddag gesolfègeerd en, met net evenveel geduld en volharding als de eerste chef Joannes Meulemans, bekwamen jonge muzikanten zich om later de rangen van de grote fanfare teervoegen. Patrick De Neef heeft al tien jaar de leiding van onze jeugd en aan zijn enthousiaste inzet is het te danken dat zoveel jongeren vandaag hun plaats bij de groten hebben verworven.

Toen de fanfare ontstond bood zij bijna de enige vorm van culturele ontspanning. Vandaag is de concurrentie enorm. Bij het bestuur, de dirigenten, de muzikanten en de leden leeft echter de vaste wil en de hoop op een mooie toekomst die ze allen in vriendschap willen veilig stellen.

Bob Van Steenberghe.

Harmonie DE WARE VRIENDEN Hofstade

Deze muziekvereniging is de jongste telg van de Zemtse muziekverenigingen.

Zij werd opgericht in het jaar 1945.

Voordien bestonden er te Hofstade 3 muziekverenigingen

- De Eendracht
- De Ware Eendracht
- De Werker

Bij het einde van de oorlog werden de handen in elkaar geslagen en werd de harmonie De Ware Vrienden boven de doopvont gehouden.

Daar zij dus nog geen 50 jaren jong zijn, bezit deze harmonie nog niet de titel van Koninklijk, Als eerste voorzitter werd Jan Sermeus (+) gekozen, Nadien kwam Karel Janssens nog als voorzitter maar Jan Sermeus nam opnieuw het voorzitterschap waar tot wanneer Fons Lens de president werd van de harmonie. Tot heden ten dagen is Fons Lens nog steeds de dynamische voorzitter en stuwende kracht in en achter zijn ware vrienden.

De eerste dirigent was Karel Sol die opgevolgd werd door - Op de Beeck - Jaak De Prins - Alfons Van Eeckhout - Jozef Aerts - Fons Van Eeckhout (familie van de andere Van Eeckhout), Fons Van Eeckhout gaf einde 1989 het dirigeerstokje door aan Erwin Van Der Elst, Erwin is tot op heden de dirigent en leermeester van de harmonie.

Gedurende de 45 jaren onderging de harmonie goeie en kwade momenten, zoals dit ongetwijfeld elke club of vereniging meemaakt.

Hoe verliep het vroeger?

- de harmonie repeteerde om de 14 dagen in hun lokaal
- zij namen deel aan concerten en muziekkavonden bij de omliggende muziekverenigingen

- zij stapten mee bij de jaarlijkse processies, optochten enz.,,
- zij organiseerde zelf een jaarlijkse muziekavond
- het jaarlijks gemaskerd bal op vastenavond was een vaste waarde geworden,
- en natuurlijk de meerdaagse St. Ceciliafeesten (teerfeesten genoemd) einde november.

Tijden veranderen, ook van de harmonie werden normen en aksenten verlegd

- er werd overgestapt naar de wekelijkse herhalingen
- muziekonderricht werd meer en meer aangemoedigd
- een trommel en majorettenkorps werd opgericht
- de muziekavond werd verschoven en er kwam jaarlijks de 3-daagse van de boerenkermis,
- de optochten verminderden (geen processies meer) maar er werd meer ingegaan op concerten en festivals
- het gemaskerd bal verdween
- het St. Ceciliafeest werd verspreid over twee weekends in het jaar
- een uniform werd aangeschaft
- de muziek zelf volgt de trend van het hedendaagse en wordt door dirigent en muzikanten gunstig onthaald
- het beeld van "de societeit" is gewijzigd in een vereniging van ware vrienden waar iedereen welkom is
- jongeren nemen deel aan muziektornooien en muziekkampen
- en nog zo vele zaken om te vermelden

Als besluit kan gesteld worden dat het symbool in ons vaandel "twee handen in mekaar" werkelijk wordt toegepast onder de ware vrienden.

Dit alles dank zij alle leden, muzikanten, leerlingen, bestuursleden, ere-voorzitter, dirigent en voorzitter.

Koninklijke Harmonie SINT MARTINUS Weerde

In het jaar 1900 werd Eerwaarde Heer Karel Renis ingehuldigd als pastoor van Weerde. Bij deze gelegenheid besloten enkele vastberaden mannen die in de muziekmaatschappijen van de omliggende gemeenten een instrument bespeelden, de feestelijkheden muzikaal op te luisteren. Dit was de aanzet tot het oprichten van een eigen Weerdse fanfare.

Op zondag 29 april 1900 werd officieel de Fanfare "SINT-MARTINUS" gesticht met als doel de uitbreiding van de muziekkunst en het op-luisteren van alle openbare feestelijkheden der gemeente. Notaris (later senator) Leon Coenen aanvaardde het voorzitterschap van de nieuwe fanfare en Karel Sol werd aangesteld als dirigent.

De oudste foto van de Fanfare "SINT-MARTINUS" dateert van 14 mei 1911 en toont de muzikanten verzameld naast de spoorlijn Schaarbeek-Muizen, nabij de Damstraat. Het eerste wapper-vaandel van de muziekmaatschappij, dat op de foto vaag te zien is, werd vernietigd tijdens de eerste wereldoorlog (1914). De huidige standaard werd ingehuldigd tijdens het muziekfestival van 1925 en was een gift van Leon Coenen. Hoewel oorspronkelijk gesticht als een fanfare, kwamen geleidelijk aan ook houtblazers de muziekvereniging vervoegen en in de dertiger jaren werd de fanfare definitief omgevormd tot Harmonie "SINT-MARTINUS".

Het eigenlijke archief van de Weerdse muziekmaatschappij begint bij Jozef Janssens (1901-1990) en zijn "Dagboek van de Harmonie Sint-Martinus" van 1 januari 1939 tot 14 november 1947. Dit nauwkeurig bijgehouden dagboek is een uniek document en bevat een schat aan informatie en persoonlijke bedenkingen van de auteur omtrent

het dagelijks reilen en zeilen van de harmonie, Uit het dagboek lezen we dat op zondag 30 juni 1940 werd beslist de instrumenten op te halen en de activiteiten van de harmonie op te schorten. Na 5 lange oorlogsjaren kwam het bestuur op zondag 4 maart 1945 voor het eerst weer samen en op 17 maart werd opnieuw gerepeteerd onder de leiding van een jonge kracht uit de Weerdse harmonie, Gustaaf Mathijs. Het eerste, lang verwachte openbare optreden na wereldoorlog II was het opluisteren van de processie op 13 mei 1945 (Weerde-Kermis). En van processies gesproken, gedurende ongeveer 25 jaar zorgde de Harmonie "Sint-Martinus" voor de muzikale omlijsting bij de rondgang van de processie van "Sainte-Marie" te Schaarbeek.

Aan de hand van Jozef Janssens' dagboek kunnen we ook de opeenvolgende voorzitters en dirigenten op een rij zetten. De voorzitters: Leon Coenen, Constant Janssens, Jozef Janssens, Adolf Van den Eede (1937-1945), Frans Van Grunderbeek (1946-1947), Adolf Van Dijck (1947-1967), Alois Van Haesendonck (1968-1980), Stef Adriaens (sinds 1981), De dirigenten: Karel Sol, Frans Cools, Karel Coel, Louis Van den Berg, Gustaaf Mathijs (1945-1957), Karel Verbiest (1957-1982), Raymond Calluy (sinds 1982).

In de loop der jaren kregen 6 personen de titel van ere-voorzitter of ere-voorzitster: Leon Coenen, Adolf Van den Eede, A Leunen, Adolf Van Dijck, Mariette Van Dijck-Alenbergh en thans Gaby Van Haesendonck-Muyldermans.

In 1950 vierde de Harmonie "SINT-MARTINUS" haar 50-jarig bestaan, "De Weerdse Zennevallei zal zinderen van de kunstmuziek" zo werd aangekondigd en tijdens een "Luisterrijk Muziekfestival" op 25 juni en 2 juli 1950 traden niet minder dan 21 muziekmaatschappijen op. Bij deze gelegenheid waren nog vier stichtende leden aanwezig met name Louis Bertens, Louis Swiggers, Jan Peeters en Alfons Van Haesendonck. Stichtend lid Jan Vertongen

was overleden in 1948. Met de viering van de vijftigste verjaardag kwam ook de tijd om de titel "Koninklijke" aan te vragen. Deze werd, na verloop van de voorziene procedure, begin 1952 toegekend. Het vaandel werd dan ook in de loop van dat jaar met de eretitel en de bijhorende, met gouddraad geborduurde kroon verfraaid.

In het midden van de zestiger jaren werden verschillende harmoniën en fanfares uit de omliggende gemeenten opgefrist met kleurrijke meisjestrommelkorpsen. De Weerdse harmonie bleef niet tenachtere. Op zaterdag 29 juni 1968 werd het eerste meisjestrommelkorps, uitgedost in blauw en wit uniform (en onder leiding van Frans Van Boxem), aan het publiek voorgesteld, dit ter gelegenheid van de eerste "Boerenkermis" in de hoeve en hovingen van Jozef Janssens. Het trommelkorps bleef actief tot het einde van de jaren zeventig.

Grote feestelijkheden vonden ook plaats in 1975 voor de viering van het 75-jarig bestaan. Er was een bijzondere editie van de jaarlijkse "Boerenkermis" en de harmonie zorgde tevens voor een origineel "Jubileumconcert", waarbij samen met de harmonie een gelegenheidskoor met de naam DA CAPO (voorbereid door Raymond Calluy en Julia Motten-Janssens) optrad.

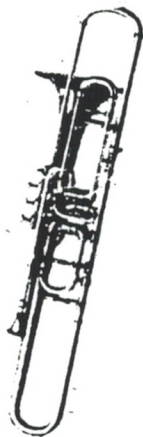
Toen muzikant en bestuurslid Omer Cromboom om beroepsredenen naar het Duitse Spöck (nabij Karlsruhe) verhuisde en zich daar danig inburgerde in de plaatselijke muziekvereniging, duurde het niet lang of er kwam een verbroedering tussen de "Musikverein Harmonie Spöck" en de "Koninklijke Harmonie SINT MARTINUS". Op 12 en 13 mei 1984 reisden de Weerdse muzikanten naar Spöck voor een eerste viering van deze verbroedering. In augustus 1985 brachten de vrienden uit Spöck een tegenbezoek.

De Weerdse harmonie verwacht de "Musikverein Harmonie Spöck" ook dit jaar en wel op 24, 25 en 26 augustus e.k.

De Koninklijke Harmonie SINT MARTINUS is aangesloten bij het "Muziekverbond van België" en heeft in de loop der jaren meermaals deelgenomen aan de tweejaarlijkse examenconcerten. Zowel onder de leiding van Gustaaf Mathijs als van Karel Verbiest werden mooie resultaten geboekt.

Wie grasduint in het archief van de Weerdse harmonie stuit herhaaldelijk op de uitgesproken of geschreven wens om de jeugd te zien toetreden tot de vereniging en aldus de toekomst van de volksmuziek-kunst te verzekeren. Dit is ook bij het sluiten van dit bondig historisch overzicht de vurige wens van allen die begaan zijn met de Koninklijke Harmonie SINT MARTINUS.

Warda Van Haesendonck
Weerde, 19 juli 1990.

Koninklijke Harmonie

SINT PETRUS Zemst

Onze stichter.

De eerste voorzitter en tevens stichter van onze harmonie was Frans Ceulemans, toenmalige burgemeester van Zemst. Burgemeester Ceulemans kreeg aanvankelijk weinig mogelijkheden om de gemeente doen te bloeien : de jaren 1840-1860 waren jaren van miserie. Het verenigingsleven stond op een laag pitje. De schuttersgilde had haar 18e eeuwse glorie verloren en de omschakeling van landbouwerszoon naar fabrieksarbeider deed de interesse voor traditie verloren gaan.

Indien de burgemeester dan toch bepaalde feestelijkheden wenste op te vrolijken moest hij beroep doen op een bestaande fanfare of anders zou hij zelf één moeten oprichten.

Burgemeester Ceulemans opteerde voor de oprichting van een Zemstse fanfare. Samen met zijn vrienden o.a. notaris Sterckx en onderwijzer Van Dijck werd geld noch moeite gespaard om die droom te verwezenlijken.

1862 : oprichting van de harmonie Sint Petrus.

In 1862 werd de harmonie opgericht. De harmonie werd toen als een prestigeproject gezien dat de luister van de gemeente en uiteraard van het bestuur ervan, diende te onderlijnen. Er werd gezocht naar een "muziekmeester" die de enthousiaste vrijwilligers tot muzikanten zou opleiden. De keuze viel op de Mechelaar Van den Berg.

De eerste deuntjes speelde onze harmonie reeds in haar stichtingsjaar. Het bestuur wachtte met ongeduld op een gelegenheid om de harmonie te laten optreden. Die primeur werd een succes. Met fierheid begeleidde burgemeester Ceulemans "Sint Petrus" naar zijn geboortedorp Hombeek om er de processie op te luisteren.

Voortaan werden alle vieringen met klank en kleur ondersteund door onze harmonie. Ook de gemeenten uit het omliggende deden beroep op onze muziekmaatschappij waarvan de kwaliteit jaarlijks steeg. De harmonie had wind in de zeilen en veroverde een plaats tussen de befaamde maatschappijen uit de naaste en verre buurt.

Van erkenning tot koninklijke harmonie.

Burgemeester Ceulemans overleed in 1865, op het moment dat de harmonie Sint Petrus haar kinderschoenen ontgroeid was. Zijn opvolger, Henry Louis Mertens zou erin slagen door het opvoeren van de kwaliteit de harmonie hogerop de culturele ladder te krijgen. Een vereniging was toen niet zo open als vandaag de dag. Het bestuur kon niet alleen leden weigeren, het selecteerde. Precies door die selectie steeg het peil van de muziekmaatschappij.

Een goed georganiseerde vereniging oefende aantrekkingskracht uit op jonge mannen uit omliggende gemeenten, doch alleen bekwame elementen werden aanvaard. Dankzij de relaties van burgemeester Mertens werd de harmonie dikwijls uitgenodigd voor concerten te Brussel, Vilvoorde en Mechelen.

Vooraf te Mechelen waren onze muzikanten graag geziene gasten. In die tijd werd trouwens iedere harmonie met vreugde onthaald en begroet. Het mag ons dus niet verbazen dat onze maatschappij reeds aan de Half-galg door de Mechelaars werd begroet. In 1880 werd ons land door elkaar geschud door de schoolstrijd die bijna elke gemeente in twee kampen verdeelde.

Gelukkig luwde de storm vlug want in 1884 was het ergste voorbij. Twee jaar later stierf burgemeester Mertens. Toen Ernest Sterckx hem opvolgde als burgemeester en voorzitter van de harmonie Sint Petrus stond hij voor de moeilijke taak het peil van de maatschappij te handhaven. Rond de eeuwwisseling nam het verenigingsleven echter zo'n hoge vlucht dat over het voortbestaan van onze

maatschappij niet de minste twijfel bestond, Ernest Sterckx deed beroep op de heer Coutelier om de muzikanten op te leiden. Onder zijn leiding werd de vroegere lijn doorgetrokken. Onder druk van de heropleving van het dorpsleven verdween echter het elitekarakter zonder dat de kwaliteit daaraan inboette.

Toen in 1904 de "Statiestraat" werd gekasseid ging deze inhuldiging gepaard met een optreden van de harmonie. De stoet die toen optrok was slechts een voorbereiding voor de stoet van 1905 toen men het 75-jarig bestaan van de Belgische onafhankelijkheid vierde.

Op zondag 28 mei 1905 trok door de Zemstse straten een stoet met 27 groepen waaronder 6 wagens. Om 11 uur 's morgens gaf de harmonie een eerste optreden op de Griet.

Verder vermeldde de aankondiging :

"Om 6 uren, muzikaal concert in het dorp aan het begin der Leopoldstraat, gevolgd door de opvoering op de dorpsplaats "De Griet" van gelegenheidsliederen met begeleiding der Harmonie.

Om 8 uren 's avonds, algemene verlichting en bal".

Dergelijke hoogtepunten openden een perspectief voor een bredere werking die de maatschappij nog meer luister zouden bijzetten.

Zo kwam het tot de oprichting van een toneelgezelschap onder de vleugels van de harmonie Sint Petrus. Voor de eerste wereldoorlog speelde het gezelschap in de zaal Van Dijck "Bij de Flup" (later fietsenhandel Rombauts, in de Hoogstraat). De toneelstukken hadden zoveel bijval dat men na enkele jaren ging hoger mikken en het kwam tot een operettevoorstelling. De belangrijkste stukken waren wel "De postiljon van Maria Theresia en de Brusselse straatzangers".

In deze optiek werden ook muzikanten gestimuleerd en werden er werken uitgevoerd van beroemde toondichters. Denken we maar aan Faust, Tannhauser en stukken zoals Carmen, Dichter en Boer, Lichte Ruitertij, enz...

Al deze inspanningen waren niet tevergeefs want in 1912 mocht onze harmonie "Koninklijke" op haar embleem plaatsnemen.

Van de eerste wereldoorlog tot de jaren zestig.

Gedurende de eerste wereldoorlog lag het verenigingsleven volledig stil. Pas in 1919 hervatte de harmonie haar werkzaamheden. Hun eerste optreden had plaats ter gelegenheid van de "vredestoet".

Muziekmeester Coel uit Brussel wist de muzikanten te begeisteren, later bijgestaan door Louis Spruyt en Frans Bal. De familie Bal droeg de harmonie in hart en ziel. Guillaume, vader van Frans, was vaandel-drager en Juul Bal meldde zich als vrijwillige muziekleraar. Louis Spruyt was aanvoerder van de "clairs".

Het aantal herbergen en zalen was vóór de tweede wereldoorlog indrukwekkend. Er was keuze genoeg om een geschikte repetitiesaal te vinden. Zo werd er gerepeteerd o.a. bij Bernard Van den Bossche, bij Jan Van Humbeeck, bij Verrezen, bij Cromboom, bij Theugels of in de "Prins Leopold".

Onder leiding van muziekmeester Coel werd er een symphonieorkest samengesteld, wat uitzonderlijk was voor een landelijke gemeente. Ook de toneelvereniging bleef verder doorgroeien, vooral onder de stimulans van Jan Vercammen die er de grote bezieler van was. Spijtig dat de toneelgroep het gewicht van haar succes niet kon dragen, zodat onderlinge strubbelingen leidden tot de zwanzang van het eens zo schitterende gezelschap.

Tussen de twee wereldoorlogen was iedere straat getooid met tal van herbergen waarvan de waard graag lid was van de harmonie. Tijdens de tweemaandelijks vergadering - met uitstap - kwamen de leden samen in één van die herbergen. Na de naamafroeping werden er nog een drietal herbergen bezocht.

De crisisjaren en de tweede wereldoorlog verlamden

de harmonie.

Na de tweede wereldoorlog werd burgemeester De Voght voorzitter tot hij in 1954 werd opgevolgd door Ernest Sterckx. Hem wachtte de zware taak van een pionier. Ernest Sterckx was zelf muzikant, hij beschouwde de muziek als een kunst die boven de dorpspolitiek stond.

Zoals de jaren twintig waren geweest, zo waren de jaren vijftig een heropflakking van het dorpsleven. Met primitieve middelen stak het toenmalige bestuur een Vlaamse kermis in elkaar. Op de wipweide werd een geïnproviseerde tent neeget met daarrond alle soorten kraampjes. In de kelders van de melkerij Jaspers werd er wijn geschonken.

In 1951 stak de harmonie van wal met een karnavalstoet, het werd een half-vastenstoet. De karnavalstoet vertrok op de Brug en eindigde achteraan in de Hoogstraat. Elke vereniging of buurt was vertegenwoordigd, en liedjes zoals de "straatkeerders" uit de Hoogstraat werden jaren nadien nog gezongen. Touringclub "De Koekoek" lag elk jaar op de loer om de eerste prijs weg te kapen.

Tijdens de periode na de tweede wereldoorlog heeft meester Verdoodt zijn beste krachten ingespannen om de harmonie te redden. Toen er door enkele muzikanten werd voorgesteld over te schakelen naar fanfare, heeft hij al zijn invloed gebruikt om de harmonie te behouden en het werk van de stichters en de vroegere werkers niet te verloochenen. Samen met de nieuwe voorzitter Armand Vercammen - 1955, tot dan schatbewaarder van de maatschappij - die toen dit ambt aanvaardde na het overlijden van Edmond Sterckx, heeft meester Verdoodt met een klaar doorzicht en een taktvol optreden tal van moeilijkheden uitgeschakeld. Het is dank aan Armand Vercammen en Jules Verdoodt dat de harmonie met succes een kritieke periode te boven is gekomen. Nadat Armand Vercammen zich als voorzitter had teruggetrokken heeft hij opnieuw de functie van schatbewaarder waargenomen. Hij deed dit met toewijding en nauwgezetheid,

wat door iedereen werd gewaardeerd,

Toen Burgemeester Baeck in 1959 het roer overnam waren de zorgen niet van de baan maar er was hoop op beterschap. In het zicht van de viering van het 100-jarig bestaan werd er hard gewerkt om de viering van deze gebeurtenis tot een grandioos feest te doen uitgroeien.

Op zondag 1 juli 1962 werd bij stralend weer het startsein gegeven van de feestelijkheden. Deze hadden plaats op de Griet en in de tuin van het oude gemeentehuis en omgeving. Muzikleider Bal en Caluwaert componeerden voor deze gelegenheid de mars "Feest in Zemst".

Hoewel de jeugd nieuwe ontspanningsmogelijkheden had bleef men niet bij de pakken zitten en in 1964 kreeg het bestuur versterking met notaris Ackerman en Vanduynslaeger. Dank zij hun inzet slaagden zij erin het blazoen van onze harmonie op te poetsen. Schatbewaaraer Armand Vercammen werd opgevolgd door Prudent Van duynslaeger, die dit werk puntig verzorgde tot in 1976 Eduard Levrier schatbewaarder werd. Dit bestuurslid oefent deze functie zeer stipt en tot ieders voldoening uit tot op heden.

In de jaren zestig staken her en der trommelkorpsen de kop op. Enkele meisjes waren onmiddellijk bereid om toe te treden. Nog voor het 105-jarig bestaan werden de muzikanten voorafgegaan door een frisse groep trommelaars in splinternieuwe uniformen.

In 1969 ontving Frans Bal de zilveren medaille voor zijn 25 jaar lange toewijding als dirigent. Frans is een muzikleider in hart en nieren.

Een halve eeuw spelend lid zijn van dezelfde harmonie is niet niks. Juul Bal en Isidoor De Rey ontvingen er een ereteken voor uit de handen van Minister Chabert. Juul Verdoodt werd gehuldigd om zijn werk als secretaris gedurende 30 jaar. In dezelfde periode gingen een paar "voorgangers" heen. Juul Beullens, Jean De Donder, Flip Theugels, en Willem Gobbens lieten een leegte na. Het plotse heegaan van meester Jules

Verdoodt kwam nog harder aan.

Onze harmonie vandaag.

In onze tijd neemt het ontspanningsleven een belangrijke plaats in. De mogelijkheden breiden zich van dag tot dag uit. Buiten de werk- en schooltijd resten er nog vele uren die naar eigen keuze kunnen opgevuld worden. Nochtans is het niet zo eenvoudig om nieuwe leden aan te werven die bereid zijn om uit al die mogelijkheden de harmonie te verkiezen.

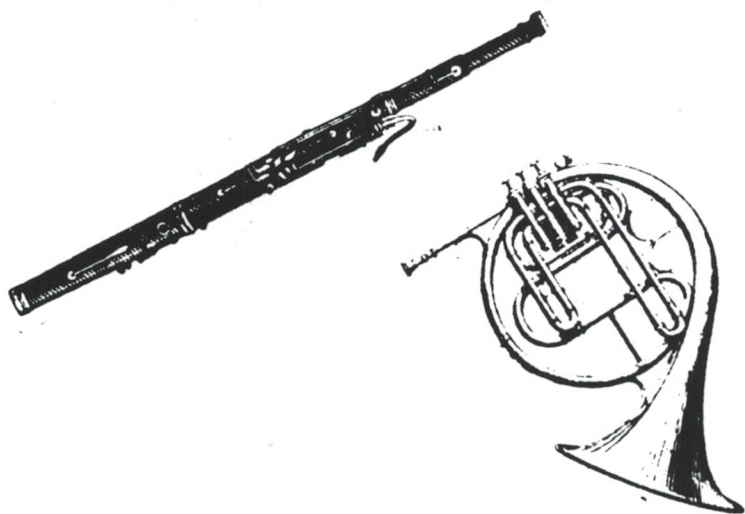
Op initiatief van voorzitter Arthur Baeck werd gestart met een muziekschool. Kinderen uit het lager onderwijs werden aangetrokken om notenleer te volgen. Frans Bal en Rik Croon waren de pioniers uit de muziekschool. Met veel geduld trachtten zij deze eerder "droge" leerstof de kinderen bij te brengen. Ondanks het afhaken van verscheidene nieuwelingen, hiielden zij vol. Weldra werden de rangen aangevuld met nieuw talent en merkte men de kroezelharen van de meisjes die hun plaats veroverd en verdiend hadden. Dank zij de inspanningen van de harmonie hadden leerlingen de moed om naar een conservatorium te stappen om zich te vervolmaken.

Nieuwe uniformen, nieuwe instrumenten, de kassier zit nooit stil. Af en toe moet hij eens alarm slaan omdat de financiële toestand weer ziek is. Gelukkig werden nieuwe initiatieven bedacht om daaraan te verhelpen. In 1976 startte de maatschappij met openbaar restaurant. Het was een schot in de roos. Tot op heden is dat een succes gebleven. De nostalgie van de jaren zeventig zette het boerenleven in de belangstelling. De hoeve van toen werd een pleisterplaats voor wandelaars. Niet alleen het alaam maar ook de volksgebruiken genoten van de herleving. De stap naar feest op de hoeve was slechts een stapje. Toen de familie Pekaerts een aanbod deed om in de Pekaerts-hoeve hoevefeesten te organiseren, was iedereen akkoord. Bij de organisatie van zo'n feest, is het de eerste keer wat zoeken. De ploeg die zich hier voor de wagen van de harmonie spande, ontpopte zich echter - alhoewel

aan hun proefstuk - als ervaren organisatoren. Het werd een succes, het blijft een succes. De harmonie verdient er meer aan dan geld : de vereniging wordt er meer ploeg door, meer familie. Dat is op zichzelf al een prestatie. De harmonie is tevens de familie Piekaerts en haar geburen hiervoor zeer dankbaar.

Toch loopt het niet vanzelf. Het bestuur mag niets aan het toeval overlaten want de mensen van vandaag zijn wispelturig en haken soms gemakkelijk af. Daarom heeft de harmonie haar muziekschool, waar steeds nieuwe elementen worden gevormd, op dit ogenblik worden de muzieklessen gegeven door Erik Vercammen, die samen met enkele muzikanten hun uiterste best doen om dit initiatief in stand te houden. Tevens is Erik Vercammen de dirigent van de jeugdharmonie, welke de jonge muzikanten opvangt om later dan door te groeien naar de harmonie zelf.

In 1987 bestond de koninklijke harmonie SINT PETRUS 125 jaar. Gedurende al die jaren hebben de leden zich met enthousiasme ingezet voor hun maatschappij. Hun voorbeeld moet voor de leden van vandaag een aansporing zijn om samen voort te bouwen.

Koninklijke Fanfare

WILLEN IS KUNNEN

Zemst - Laar

Ontstaan

Tussen de jaren 1850 en 1900 kwamen er in ons Vlaamse land heel wat muziekmaatschappijen tot stand. Zo ook in de ons omringende gemeenten (Zemst, Humbeek, Hombeek, enz).

Zemst-Laar, midden deze gemeenten gelegen, zag zijn jonge mannen, die muzikale aanleg vertoonden, optrekken naar die naburige gemeenten om er "solfège" te leren. Het dwingt onze bewondering af, als men bedenkt, dat deze muziekliefhebbers minstens 5 km ver te voet moesten gaan, meestal langs slechte wegen, om zich de kunst van het notenlezen eigen te maken. Dat zulk een ijver voor de muziek rechtstreeks tot gevolg had, van het ontstaan van een muziekmaatschappij in eigen dorp, is dan niet te verwonderen. Men had slechts de Larenaren, die muzikant waren in de onderscheiden muziekverenigingen van het omringende te groeperen en men had reeds de kern gevormd waarmee men kon vertrekken en waarop men kon steunen.

Door enige vooruitstrevende mannen werd dan ook met veel geestdrift in die richting gewerkt. Zonder succes echter. Men beschikte niet over de nodige financiën om muziekinstrumenten te kopen. Maar de goede geest en de vaste wil een eigen vereniging te hebben, mochten niet teloor gaan. Daarom werd er een zangmaatschappij gesticht. Veel zaaks is dat niet geweest, maar men was verenigd en dat was de hoofdzaak.

Maar tijd brengt raad en geld. Op de Mechelse zondagmarkt kwamen in die tijd heel wat duiven en konijnen (ook gestroopte) uit Laar. De opbrengst ervan werd zorgvuldig gespaard. Na enkele jaren

waren verschillende muzikanten in staat hun eigen instrument te kopen. Er werd dan ook niet langer meer gewacht en de zangmaatschappij veranderde in een muziekmaatschappij. De stichters, die spijs moeijijkheden en wachten (men was reeds in 1912) nooit versaagden, gaven de nieuwe muziekmaatschappij dan ook de veel betenende naam van "WILLEN IS KUNNEN".

Wel en wee doorheen de beginjaren.

De nieuwe muziekmaatschappij had vlug wind in de zeilen. Vele larenaren, die eerst een afwachtende houding hadden aangenomen, betuigden vlug hun symphatie. Er werd een geldomhaling gedaan die zulk een succes kende, dat met de opbrengst ervan niet alleen verscheidene muziekinstrumenten werden aangekocht, doch ook het mooie vaandel.

Spijtig genoeg bezitten wij niet de archieven en boekhouding van de beginperiode van de fanfare.

Graag echter brengen wij hulde aan de toenmalige stichters omdat zij onze parochie als het ware nieuw leven inblaasden en zij begrepen hadden dat een dorp zonder muziek, een dorp is zonder hart.

Die stichtende leden en muzikanten willen wij hier als voorbeeld stellen voor de huidige generatie, om hun werk, hun inspanningen en gediensstigheid.

Deze vrienden zijn: Antoon De Valck
Jan Baptist Gaudaen
Norbert Gaudaen
Jan Lauwers
Louis Lauwers
August Leemans

Zij zijn als het ware de vaders van de muzikanten. Vrienden, mensen zoals U heeft de muziek zo nodig!

Van 1912 tot 1940 nam onze fanfare reeds deel aan de uitstappen en feestelijkheden, die plaatselijk en in het omliggende werden ingericht. Er werd echter ook deelgenomen aan muziekwedstrijden, bewijs

hiervan de talrijke medailles.

Na de oorlogsjaren 1940-1945.

De oorlogsjaren hebben ook te Laar veel schade berokkend aan de muziek, bijzonder aan het materiaal, aangezien vele instrumenten verloren gegaan zijn en andere niet meer te herstellen waren.

In 1945 heeft onze fanfare dank zij de financieel gelukke vlaamse kermissen de gelegenheid gekregen om nieuwe instrumenten aan te kopen en werd met meer dan 40 muzikanten opnieuw van wal gestoken. De muziek kende waarlijk een nieuwe bloei te Laar en de uitstappen en concerten die de maatschappij bijwoonde kenden steeds een groot succes.

In 1946 werd er onder impuls van de toenmalige ondervoorzitter Julien Vanhoegaerden, in de schoot van onze maatschappij, begonnen met toneelvoeringen, oorspronkelijk, alleen herentoneel.

Aangezien de opvoeringen bij ons meevielen, werd getracht nog beter te doen en ook gemengd toneel op te voeren. Enige jonge meisjes en vrouwen zegden hun medewerking toe en in 1954 kende de opvoering van "Onder één dak" een overweldigend succes voor onze toneelgroep.

Vernieuwing.

In 1957 kwam er een dirigentenwissel, Frans Bal volgde zijn kollega Louis Verbruggen op, die omwille van gezondheid en ouderdom op rust ging.

Onder impuls van deze toemalige jonge dirigent, bleven de inspanningen tot vernieuwing en verjonging der muzikanten-kaders niet uit.

Reeds in 1957 en de daaropvolgende jaren vervoegden verschillende jongeren de toenmalige fanfare, mede door het dynamische voorzitterschap van Frans Van Der Kuylen, Frans Van Erp en Jan Van Asch.

En onze fanfare "WILLEN IS KUNNEN" mocht zich met

de titel KONINKLIJKE tooien, vanaf 1962, na de viering van haar 50-jarig bestaan.

Het eigenlijk georganiseerde muziekonderricht startte pas in 1968. De peetvaders Frans Bal, René De Roeck, Jean Goovaerts en Leon Ceuppens zagen, of beter, hoorden hun muzikale droom in vervulling gaan! De jeugdfanfaren en het trommelkorps waren geboren. Hoogdagen van deze nieuwste telg waren ongetwijfeld de Provinciale Koncentratiedagen te Zemst-Laar zelf in 1974. Onder enorme belangstelling ontving de thuisploeg zomaar eventjes 12 jeugdfanfaren en één zangkoor.

Dan de doorbraak naar het hoogste niveau; op het provinciaal tornooi werd onze ploeg geselecteerd om de provincie te vertegenwoordigen op de Nationale Koncentratiedagen te Everberg, eveneens in 1974. We schrijven verder ; 1975 ; provinciaal tornooi te Anderlecht en de Koncentratiedagen te Merchtem; 1976; provinciaal tornooi te Anderlecht en het Nationaal tornooi te Kortrijk, waar we voor de tweede maal tot in de selectie doorstoten. Verder volgden nog het provinciaal tornooi te Vilvoorde in 1977, 1978, 1979 en 1981 en Anderlecht in 1980.

Deze jeugdeknaplosie trok eveneens door onze koninklijke fanfare. Via de provinciale tornooien van Brabant, slaagde onze Koninklijke Fanfare achtereenvolgens in:

- 1971 ; 3de afdeling

- 1973 ; 3de afdeling

- 1975 ; 2de afdeling

en werd ons muzikaal streven in 1976 bekroond met het lukken in 1ste afdeling.

1978, 1980, 1982, 1984 en 1986 brachten telkens een bevestiging van onze muziekkwaliteit in 1ste afdeling.

Ook het imago van onze vereniging, kon niet ontsnappen aan die woelige zestiger-jaren ; ons eerste kostuum draagt jaartal 1969 en ons huidig feestkomitee werd in een georganiseerde vorm gegoten, in de beginperiode der zeventig jaren.

Zo verging het eveneens onze toneelafdeling. Met

Julien Vanhoegaerden, René De Roeck en Maurice Cuypers als regisseurs, boekten ook zij hun toneelsuksessen.

Met de viering van ons 65-jarig bestaan, in 1976, werd onze viering een eerste maal geconfronteerd met "hallen": de "Meysmanshalle" werd ons bereidwillig ter beschikking gesteld, door ons bestuurslid Frans Meysmans, en in dit prachtig ingericht en versierd kader had dan ook deze luisterrijke viering plaats.

Vanaf 1977 tot 1982 brak dan de operette-periode aan. Met een orkest volledig samengesteld uit muzikanten van onze fanfare (uitgezonderd de violisten) bracht onze vereniging een operette voor het voetlicht, met als uitschieter "De Lustige Boer" (1978) Telkenmale een feestelijk, total-spektakel met muziek, toneel, zang en ballet en meer dan 80 uitvoerders.

De tachtiger jaren.

Voorjaar 1981 zal ten eeuwige dage, in gouden letters geboekt staan in onze analen:

6 maart 1981 : de betrachting onze vereniging, met al zijn verschillende afdelingen een eigen onderdak te verschaffen was één der hoofdbekommernissen van de vorige besturen. Men kwam tot de beslissing twee lokalen te huren in de vroegere meisjesschool. Eén van deze lokalen werd ingericht als herhalingslokaal. Het andere werd ingericht als drankgelegenheid voor onze vereniging. In een gezellige sfeer, eigen aan onze vereniging, hopen wij U er dikwijls te mogen aantreffen.

10 april 1981 : kwam er een dirigentenwissel. Frans Bal vroeg het bestuur om ontlast te worden van zijn functie als dirigent, omwille van gezondheidsredenen. Zijn opvolger, Rudy Haemers, vertoefde inmiddels reeds in ons midden, en aanvaardde deze zware taak op zijn jonge schouders over te nemen. Het provinciaal tornooi te Vilvoorde in 1982 was zijn

eerste uitdaging. Met succes leidde hij onze Koninklijke Fanfare doorheen de moeilijke, maar wondermooie muziek en behield onze vereniging in 1ste afdeling.

Bestuursleden zitten nooit stil. Steeds wordt er "vooruit" gekeken, en was het ter gelegenheid van de jaarlijkse uitstap Bos-kermis (zaterdag 16 juli 1983) die onze Koninklijke Fanfare zich opnieuw met een nieuw kostuum mocht tooien: bordeaux vest, grijze broek en dito das kregen de voorkeur.

Vanaf 1983 werd door onze toneelkring opnieuw overgeschakeld naar toneelopvoering, Regisseurs Frans Beullens (1983), Alex Brack (1984 en 1985) en onze huidige regisseur Paul Boure (vanaf 1986) brachten (en brengen) met de acteurs en actrices wederom, rond de kerstdagen een toneelwerk op de planken.

Het jaar 1984 verheugt zich, in de blijde geboorten van "HET WIK-KRANT(JE)", zoals het nu geregeld verschijnt in zijn huidige vorm en lay-out, alsook de aanstelling van de huidige jeugd-dirigent Nik Goovaerts, om ons jeugd-orkest te leiden, en beroepsakteur en -regisseur Paul Cammermans die zich ten dienste stelde van onze toneelkring, als adviseur.

Op donderdag 17 januari 1985 begeleidde onze koninklijke Fanfare "WILLEN IS KUNNEN" algemene voorzitter Julien Vanhoegaerden naar zijn laatste rustplaats. Sinds 1968 oefende hij plichtbewust en onafgebroken deze functie uit.

Toenmalige ondervoorzitter Jean Meysmans aanvaardde de uitdaging om de opvolging te verzekeren, en meteen de leiding van onze vereniging "WILLEN IS KUNNEN", in al haar facetten, over te nemen en voort te zetten.

Evenzeer kreeg de betrachting onze WIK een eigen kunstconcert te laten verzorgen steeds vastere vorm. Zaterdag 9 maart 1985 trad onze WIK aldus een eerste maal, met al haar muzikale bagage (jeugdfanfare,

trommelkorps en Koninklijke Fanfare) naar haar luisteraars toe, in een eigen, avondvullend concertprogramma. Deed het jaar van de muziek hieraan iets? In ieder geval werd een ontbrekende schakel aan ons palmares toegevoegd.

Op 16 mei 1986 bood dirigent Rudy Haemers zijn ontslag aan als dirigent, hetgeen door het bestuur werd aanvaard. Met Willy Wouters als nieuwe dirigent, verzekerde ons WIK haar muzikale toekomst.

In 1987 vierde onze "WILLEN IS KUNNEN" haar 75-jarig jubileum. Onversaagd en vol moed werden steeds personen gevonden om zich in te zetten voor "WILLEN IS KUNNEN". Ontelbare vergaderingen en festiviteiten werden georganiseerd. Steeds weer met dezelfde belangloze inzet van diverse mensen.

Als slot, een uitdrukking van een oud-muzikant :
"Onze WILLEN IS KUNNEN is één der schragende steunpilaren van onze dorpskultuur. Zorg dat ze in ons dorp blijft voortbestaan.

Denny De Cree
augustus 1987.

HEEMKUNDIGE KRING "DE SEMSE" opgericht in 1985.

Lidmaatschap

Steunende leden 500 fr

gewone leden 250 fr

Bankrekening 068-2060561-17

§§§§§§§§§§

Wie artikelen of teksten wil publiceren over plaatselijke geschiedenis, heemkunde, volkskunde, familiekunde, naamkunde, dialect, enz van de fusiegemeente Zemst, kan deze bezorgen aan het redactieadres van het tijdschrift, of aan een ander bestuurslid.

Wij doen een beroep op leden en sympathisanten om, ten bate van de gemeenschap, voorwerpen die wij kunnen tentoonstellen ons te bezorgen.

Welkom is al wat getuigt van het verleden van onze streek: oude werktuigen en gebruiksvoorwerpen, munten, foto's, geschriften, kranten, bidprentjes, devotievoorwerpen, beelden, enz....

§§§§§§§§§§

Verantwoordelijke uitgever: Hoenkundige kring "De Semse"
redactieadres: De Smot Carda, Leonoldstraat 5a
2940 Zemst **Tel. 015/610433**